

Državni zakonik

za

kraljevine in dežele v državnem zboru zastopane.

Kos I. — Izdan in razposlan dne 13. januarja 1883.

1.

Postava od 23. decembra 1882,

s katero se za leto 1883 dovoljuje nabor novinskih kontingentov potrebnih v vzdržbo stoječega vojsstva (vojnega pomorstva) in nadomestne rezerve.

S privolitvijo obeh zbornic državnega zbora ukazujem takó:

Člen I.

Dovoljuje se za leto 1883 nabrati izmed vojevitih ljudi zakonito poklicanih letnih vrst letna kontingenta, namreč 55.922 môž za stoječe vojsstvo (vojno pomorstvo), potem 5.592 môž za nadomestno reservo, kakor prihajata na kraljevine in dežele v državnem zboru zastopane.

Člen II.

Zvršitev postave te se naroča Mojemu ministru za deželno bran, kateri naj se o tem domeni z Mojim državnim vojnim ministrom.

V Budim-Pešti, dne 23. decembra 1882.

Franc Jožef s. r.

Taaffe s. r.

Welsersheimb s. r.

2.

Dopustno pismo od 23. decembra 1882,

za lokomotivno železnico od Klostergraba v Muldo.

M i F r a n c J o ž e f P r v i,
po milosti Božji cesar avstrijski,

apostolski kralj ogerski, kralj češki, dalmatinski, hrvaški, slavonski, gališki, vladimirski in ilirski; nadvojvoda avstrijski; véliki vojvoda krakovski, vojvoda lotarinški, saleburški, štirski, koroški, kranjski, bukovinski, gornje-sleški in dolnje-sleški; véliki knez erdeljski; mejni grof moravski; pokneženi grof habsburški in tirolski itd. itd. itd.

Ker je družba Praško-Duhcovske železnice sporazumno s sodno postavljenim skrbnikom za imetelje njenih predstvenih obligacij in z odobrenjem skrbstvenega oblastva zaprosila, da bi ji se dala dopustitev ali koncesija v delo in rabo drugotne železnice od Klostergraba v Muldo s pravilno medkolesno širino, vzvidelo Nam se je z ozirom na občno korist tega podjetja imenovani družbi po postavi o dopuščonji železnice od 14. septembra 1854 (Drž zak. št. 238) in postavi od 25. maja 1880 (Drž. zak. št. 56) to dopustitev podeliti tako le:

§. 1.

Dajemo družbi Praško-Duhcovske železnice pravico narediti in uživati drugotno železnico od Klostergraba na Niklasberg do Mulde s pravilno medkolesno širino.

Za eventualen stik koncesijonirane železnice s saskim železnocestnim omrežjem dolžna bode družba izprostiti posebno dovolbo državne uprave ter podvreči se državnim pogodbam, ki se v tem oziru sklene s kralj. sasko vlado in temu, kar ji bode ta pogodba nalagala.

§. 2.

Železnici, ki je predmet te dopustnice, dodeljujejo se naslednja olajšila:

- a) oprostitev od štempljev in pristojbin za vse pogodbe, knjižne vpise, vloge in druge listine v nabavo kapitala in zagotovilo obresti od kapitala in vršbe do časa, ko se začne vršba voznje, in za pridobitev zemljišč, za delo in pravo železnice do konca prvega vršbenega leta;
- b) oprostitev od štempljev in pristojbin za prvo izdatbo delnic in predstvenih obligacij z interimalnimi listi vred, in za vknjižbo predstvenih obligacij kakor tudi od presnemščine, kar se je nabere o nakupu zemljišča;
- c) oprostitev od pristojbin in taks, dolžnih za podeljeno koncesijo in za izdatbo te dopustnice;

d) oprostitev od pridobnine in dohodarine, od plačevanja štampeljskih pristojbin kuponom in tako tudi od vsakega novega davka, kateri bi se utegnil vvesti s prihodnjimi postavami, na trideset (30) let od dne današnjega.

§. 3.

Družba je dolžna, delo v §. 1 imenovane drugotne železnice precej začeti in dveh letih od danajšnjega dne dokončati, dodelano železnico precej v občno službo izročiti ter vožnjo po nji ves čas, dokler traja koncesija, nepretrgoma vzdržavati.

Da bode zgornjega roka za delo držala se, dolžna je družba državni upravi na zahtevo dati varnost, položivši kavecijo primerno v gotovem ali v vrednotnicah, v katerih se smejo nalagati novci varovancev.

§. 4.

Da izdela dopuščeno drugotno železnico, priteza se družbi Praško-Duhcovske železnice pravica razlastitve (razsvojitve) po določenih dotičnih postavnih propisov.

Ista pravica se družbi dodeli tudi zastran tistih krilnih železnic, ki bi se imele narediti do posameznih obrtniških zavodov, in o katerih bi državna uprava spoznala, da jih je v javnem interesu napraviti.

§. 5.

Družbi se je ob delu in rabi dopuščene ceste držati tega, kar ustanavlja pričujoče dopustno pismo, in dopustilnih uvetov, ki jih postavi trgovinsko ministerstvo, ter tudi tega, kar velevajo semkaj meréči zakoni in ukazi, zlasti železnih cestni dopustni zakon od 14. septembra 1854 (Drž. zak. št. 238) in železnocestni vršbeni red od 16. novembra 1851 (Drž. zak. od 1852 št. 1) in pa zakona in ukazov, kateri se morebiti pozneje dadó.

Kar se pa vršbe ali vožnje same tiče, odpuščajo se varnostne naredbe propisane v redu železnocestne vožnje in doličnih dodatnih ukazih v toliko, kolikor se bode z ozirom na znižano maksimalno brzino trgovinskemu ministerstvu zdelo, da se smejo, ter bodo na to stran veljali dotični posebni vršbeni propisi, ki jih izdá trgovinsko ministerstvo.

§. 6.

Družbi Praško-Duhcovske železnice priteza se pravica v nabavo glavnice za delanje železnice, ki je predmet te dopustnice, izdati predstvenih obligacij, katere so obsežene v predstvenem zajmu od pet milijonov (5,000.000) goldinarjev v zlatu, kateri se z odobrenjem državne uprave za tega delj, in pa za to ukrene, da se precej odrine, kar je z 31. dnem decembra 1882 od izvirne državne ponapredščine za 900.000 gld. še na dolgu, in da se poplačajo drugi dolgovi družbe.

Obrazec predstvenih obligacij, ki se izdadó in katere je izplačati, dokler teče koncesija, po črteži od državne uprave odobrenem, potrebuje odobrenja državne uprave.

§. 7.

V oziru na transporte vojakov in kar je sicer storiti v prid vojstvene uprave, naj tudi za drugotno železnico, imenovano v §. 1, veljajo določila, katera imajo tist čas moč na temelji dopustnih pisem od 25. junija 1870 (Drž. zak. št. 97) in od 4. septembra 1872 (Drž. zak. št. 142) ali vsled poznejše domembe za družbine proge od Prage v Klostergrab.

To veljá sosebno tudi za dolžnost družbe, pri oddajanji služeb v zmyslu zakona od 19. aprila 1872 (Drž. zak. št. 60) ozirati se na doslužene podoficirje iz vojstva, vojnega pomorstva in deželne brambe.

§. 8.

Pričujoča koncesija mine istodobno s koncesijo od 25. junija 1870 (Drž. zak. št. 97).

Državna uprava sme tudi izreči, da je koncesija pred iztečajem zgornjega roka izgubila svojo moč, ako se ne bi dostale dolžnosti v §. 3 ustanovljene o začetku in zvršetku delanja in ter o začetku in vzdržbi vožnje, in bi se prestop roka ne mogel opravičiti v zmyslu §. 11^a, lit. b) železnocestnega dopustnega zakona niti ne posebno s političnimi ali novčnimi krizami.

§. 9.

Državna uprava si prihranja pravico, da more vselej koncesijonirano drugotno železnico, ko se dodela in v službo izroči, odkupiti za odškodnino v gotovem, ki jo dá družbi.

Da se določi odkupščina, seštejó se od skupnega čistega donosa družbene poslovršbe po razmerji kilometrov izračunjeni čisti dohodki, kar jih je podjetje imelo od drugotne železnice v poslednjih sedmih letih pred samim odkupom; od tega se odbijejo čisti dohodki dveh najslabejših let in povprečni čisti dohodek ostalih petih let se izračuni.

Ako bi vendar tako najdeni srednji čisti dohodek ne dosegel vsaj letnine potrebne za obresti po 5°/₁₀₀ imenske napravne glavnice, ki jo je dovolila državna uprava, in za nje odplačilo o času, za katerega veljá koncesija, — tedaj se ta letnina vzame kot čisti donos odmeri odkupščine v podlogo. To veljá tudi za slučaj, če se železnice odkupi pred sedmim letom.

Odškodba naj se po izboru državne uprave dá ali v renti, enaki zgornji letnini, ki naj se družbi v dobi še ostali koncesije poluletno 30. junija in 31. decembra vsakega leta po dospelji plačuje, ali pa z enkratnim plačilom tistega iznosa, ki je v času odkupnje primeren kapitalni vrednosti rač unsko najdeni na temelji pet odstotnih obresti letnih rent, kar jih do iztečaja koncesije za izplačilo dospé.

Zgornja določila ne dotikajo se med državno upravo in družbo Praško-Duhcovske železnice s pristankom predstvenega skrbnika primerno zapisnikoma od 21. in 30. septembra 1882, katera so udeležena ministerstva odobrila, ukrenjene domembe, s katero se državni upravi poleg pravice, prevzetí in na račun družbe voditi poslovršbo vseskupnega podjetja Praško-Duhcovske železnice od 1. dne januarja tistega leta, ki pride po tem, ko se vršba na železnici od Klo-

stergraba v Muldo začne, priteza tudi pravica, predno nastopi odkupni rok, ki je v koncesiji postavljen za družbene proge od Prage v Duhcov s krilom v Most in od Mosta v Klostergrab, in to počenši od leta 1890, vsak čas odkupiti celo podjetje Praško-Duhcovske železnice, tudi železnocestna kosa Zlonice-Gospozin in Klostergrab-Mulda, plačujoč letno rento od 1,410.000 gld. avst. veljave v srebru najmanj.

§. 10.

Imenski napravni kapital koncesijonirane drugotnice Klostergrab-Mua podji cifri je podvreči odobrenju državne uprave.

Ako bi po izteku prvega vršbenega leta bilo treba še drugih novih stavb, ali bi se pomnožile vršbene ali vozne oprave, smejo se dotični troškovi prišteti napravnemu kapitalu, ako je državna uprava privolila v gori omenjene nove stavbe ali v pomnožitev vozni oprav, in če se troškovi ti, kakor veljá, izkažejo.

§. 11.

Ko mine dopustilo in tist dan, kaadar mine, preide na državo brez vračil neobreménjena svojina in užitek dopuščenih železnic, vse premične in nepremične pritikline, tudi vozilnega parka in zaloge materijala (§. 9).

Ako to dopustilo mine, ter tudi, ako se odkupi drugotna železnica (§. 9), ostaja družbi last rezervnega zaloga napravljenega iz lastnih dohodkov podjetja in kar ima denarjev terjati, po tem last posebnih del in poslopij napravljenih ali pridobljenih iz lastnega imetka, katere je sezidala ali si pridobila vsled pooblastila od državne uprave z izrečnim pristavkom, da ne bodo pritiklina železnici.

§. 12.

Državna uprava ima pravico, uvériti se, da so dela železne ceste ter tudi vršbena oprava, po vseh delih namenu primerna in trdno narejena, in ukazati, da se napake na to stran odvrnejo in oziroma odpravijo.

Družba naj povrne troške posebnega nadzora pri delanji po državnih organih ki se za tega delj tjekaj pošljejo.

Državna uprava ima tudi pravico, po cesarskem za Praško-Duhcovsko železnico postavljenem komisarji pregledovati gospodarjenje, kolikor se tiče tu koncesijonirane železnice.

Državni upravi se dalje prihranja pravica, ako bi se poleg vsega poprejšnjega svarila po večkrat prelomile ali opustile dolžnosti, naložene v dopustnici, v dopustilnih uvetih ali v zakonih, poprijeti se naredeb, primernih zakonom ter po okolnostih — še predno izteče koncesija, — izreči da je ista ugasnila.

Resno opominjáje vsacega, da ne dela zoper to, kar ustanovljuje le-ta dopustnica, in dodeljujoč družbi pravico, zastran izkazne škode pred Našimi sodišči zahtevati odméne, dajemo vsem oblastvom, katerih se tiče, trdno povelje, naj ostro in skrbno čujejo nad to dopustnico in vsem tem, kar se v njej ustanavlja.

V dokaz tega izdajemo to pismo. naudarjeno z Našim večjim pečatom, v Našem cesarstvu glavnem in prestolnem mestu na Dunaji, tri in dvajsetega dne meseca decembra, v letu po odrešenji sveta tisoč osam sto osemdesetem drugem, Našega cesarjevanja štiri in tridesetem.

Franc Jožef s. r.

Taaffe s. r.

Pino s. r.

Dunajewski s. r.

3.

Razglas finančnega ministerstva od 26. decembra 1882,

da je kralj. ogerski mali colniji I. razreda v Bodzi dana oblast neomenjenega zacolovanja pepelike.

Po priočilu kralj. ogerskega finančnega ministerstva dana je kralj. ogerski mali colniji I. razreda v Bozdi oblast neomenjenega zacolovanja pepelike (T. št. 321 a).

Dunajewski s. r.

4.

Razglas finančnega ministerstva od 28. decembra 1882,

da se je pristanska in pomorsko-zdravstvena podružnica Opuzenska premenila v pristansko in pomorsko-zdravstveno opravništvo (agencijo) združeno z ondukajšnjo c. kr. malo colnijo.

Pristansko in pomorsko-zdravstvena podružnica (ekspozitura) v Opuznu na Neretvi premenila se je v pristansko in pomorsko-zdravstveno opravništvo (agencijo) združeno z ondukajšnjo c. kr. malo colnijo.

Dunajewski s. r.

5.

Razglas ministerstva za pravosodje od 5. januarja 1883,

da se je Njegovi Visosti princu Gustavu Sasko-Vojmirskemu (Sachsen-Weimar) prirekla pravica eksteritorialnosti (izdeželstva).

Njegovo c. in kr. Apostolsko Veličanstvo je Njegovi Visosti princu Gustavu Sasko-Vojmirskemu najmilostljiveje blagovolilo priznati pravico eksteritorialnosti v tej meri, da naj bodo učinki te pravice ntesnjeni na njegovo lastno osebo in njegovo svoboščino od sodne oblasti tozemskih sodišč v prepornih zakonito k splošni osebni podsodnosti spadajočih in tako tudi v vseh neprepornih rečéh, ki se tičejo njegove osebe, po čemer mu se torej primerno podani prošnji, da bi podpadal pod sodno oblast vrhovnega dvornega maršalstva, osebna podsodnost pod le-to maršalstvo dodeljuje.

Pražák s. r.